

OSIO 1: Väitelauseet (0–30p.)

Vastaa seuraaviin väittämäkysymyksiin ennakoaineiston pohjalta. Onko väittäjä oikein (O) vai väärin (V)? Vastaa merkitsemällä rasti (X) O- tai V-sarakkeeseen.

Oikein vastatusta vastausvaihtoehdosta saa yhden (1) pisteen ja väärä vastaus vähentää yhden (-1) pisteen. Vastaamatta jättäminen ei vähennä pisteitä. Osion minimipistemäärä on nolla (0) pistettä.

Onko väittäjä oikein (O) vai väärin (V)? Vastaa merkitsemällä rasti (X) O- tai V-sarakkeeseen.		O	V
1.1	Sosiaalisella voidaan tarkoittaa esimerkiksi sosiaalietiikkaa, kasvatusta sosiaalisuuteen, sosiaalista luonnetta tai keskinäistä sosiaalista solidaarisuutta.	X	
1.2	Sosiaalityön kollektiivinen itseymmärrys on rakentunut modernisaation aikana tiiviisti alan kansallisen kehityksen varaan.		X
1.3	Historian tuntemus mahdollistaa yhteiskunnallisen toiminnan kehittymisen, koska historiatiedon jäsenys ja tiedontuotanto perustuvat tulkintoihin.		X
1.4	Eino Kuusi on esittänyt kirjassaan 'Sosiaalipoliitikka I' sosiaalisen etnometodologisen tarkastelun.		X
1.5	Ekososiaalisessa viitekehityksessä erottuvat kaksi teoreettista pääsuuntaa, jotka ovat systeemiteoreettinen ja ekokriittinen.	X	
1.6	Sosiaalityön suuntautuessa markkinamuotoisten palvelujen tuottamiseen se tavoittaa heikosti julkilausutut tavoitteensa.		X
1.7	Sosiaalityön esimodernin institutionalisoitumisen ajanjaksolla korostettiin lastensuojelun ja irtolaishuollon yhtäläisyyksiä.		X
1.8	Kansainväliset, erityisesti eurooppalaiset ihanteet, omaksuttiin laajasti huoltotyön uudistamisen lähtökohdiksi.		X
1.9	Sosiaalialan tilastoinnin puute hidasti 1900-luvun alussa alan instituutioiden modernisaatiot.	X	
1.10	KP-sopimus turvaa välttämättömimmät perustarpeet.		X
1.11	Ammatillisen koulutuksen puute esti sosiaalityön ihanteiden toteutumista sodan jälkeisessä Suomessa.	X	
1.12	Kansainvälinen tietoperusta edisti ensimmäisen modernisoitumisvaiheen tietokäytäntöjä voimakkaasti.		X
1.13	Pohjoismaissa kehitysvammaisten ja mielenterveysongelmaisten pakkosterilointi oli osin sosiaalityöntekijöiden legitimoimaa.	X	
1.14	Historiallisen tiedostamisen kautta syntyy kriittinen suhde menneisyyden tietoon.	X	
1.15	Sosiaalityön rakentuminen ammatti-identiteetin ja itseymmärryksen varaan suojaa alaa poliittisilta väärinkäytöksiltä.		x
1.16	Yhteiskunnan kehitykseen vaikuttaneet ristiriidat ja poliittisesti sävyttyneet aatesuuntaukset ovat osa sosiaalihuollon historiaa.	X	
1.17	Muuttuvassa keskinäisten suhteiden ja riippuvuuksien yhteiskunnassa eri toimintaulottuvuudet eivät ole kietoutuneet toisiinsa.		X

1.18	Yhdistyneet Kansakunnat hyväksyi kokouksessaan vuonna 1958 yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen, johon pohjautuvat myöhemmin solmitut kansainväliset ihmisoikeussopimukset.		X
1.19	Sosiaalityön historialliseen jäsentymiseen ja kehittymiseen liittyvissä keskusteluissa on jaettu ymmärrys siitä, mitä sosiaalityö on ollut.		X
1.20	Tilattoman väestön heikot elinolot johtuivat koulutuksen puutteesta ja tietämättömyydestä.		X
1.21	Sosiaalialan tietokäytäntöjen edistämiseksi kansalliset köyhäinhoitokongressit olivat osa uutta tietokäytäntöä.	x	
1.22	Toisen maailmansodan jälkeen kansainvälinen yhteistyö suuntasi uudelleen hyvinvointivaltiokehitystä.		x
1.23	Palvelumarkkinoiden keskeisenä intressinä on lieventää köyhyyttä, eriarvoisuutta ja huono-osaisuutta.		x
1.24	Kapitalismin kaksi kriittistä reunaehto ovat työvoiman saatavuus riittävään huokeaan hintaan ja luonnon kantokyvyn rajat.	x	
1.25	Sosiaalityön institutionalisoituminen rakentui yhteiskunnallisen kehityksen motivoimana siten, että institutionalisoituminen ei ollut vain reagoitua ulkoiseen tilanteeseen, vaan sen keskeiset toimijat pyrkivät myös vaikuttamaan yhteiskunnallisen tehtävänsä muotoiluun.	x	
1.26	Poliittisista motiiveista ja sosiaalityön ymmärryksestä johtuen vaaditaan historian yleistietoa sosiaalityön historiallisen kehityksen hahmottamiseksi.	x	
1.27	Modernina aikana monet sosiaalialan käytännöt yhdistyivät, jotta kunnille raskaista erillisinstituutioista päästiin eroon.		x
1.28	Hyvän kehän teorian mukaan tehostuneen suojelun ja lisääntyneen turvallisuuden avulla vaikutetaan positiivisesti kansantalouteen ja kansalaisten hyvinvointiin.	x	
1.29	1800-luvun alussa yhdeksi sosiaalisen kysymykseksi nousivat työväen epävakaa työolosuhteet.		x
1.30	Ekologinen oikeudenmukaisuuden käsite korostaa luonnon arvoa ja ihmisten vastuuta luonnon hyvinvoinnista silloinkin, kun siitä ei ole välitöntä inhimillistä hyötyä.	x	

ESSEEN KIRJOITTAMINEN (max. 6 p.)	Rakenne:	Aiheen hallinta:	Kieli:	Otsikko:
	Aloitus, jäsentynyt käsittely (punainen lanka), yhteenveto ja pohdinta, 0-2	Sisällöllinen ymmärtäminen, tutkimukseen (ei mielipiteisiin, yleistietoon) perustuva tarkastelu, tekstin kokonaisuus, kirjan ja aineiston yhdistäminen, virheettömyys (jos esim. väärin ymmärrettyjä käsitteitä, sakotetaan), 0-2	Oikeakielisyys ja ymmärrettävyys, 0-1 p	Sisältöä vastaava otsikointi, 0-1 p
ARTIKKELIIN PERUSTUVA ESSEEN OSUUS (max. 14 p.)	<i>Erittele Anneli Pohjolan artikkelin pohjalta sosiaalisen käsitettä</i>			
	Sosiaalisen käsite määrittely (yht. 2 p.)			
	<p>Sosiaalisen käsite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - on aikansa tuote - auttaa ymmärtämään nykyisyyttä - on suhdekäsite, jossa on kyse ihmisten vastavuoroisista yhteiskunnassa eri tasoilla todentuvista suhteista (yksilö, yhteisö ja yhteiskunta) - muovautuu yhteiskunnallisissa keskusteluissa - on murroksessa ja siihen on vaikuttanut sosiaalipolitiikan eroosio - on politisoitunut ja siten läsnä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa - ihminen on sosiaalinen olento/ eläin 			
	Sosiaalisen käsitteen murros (yht. 1 p.)			
	A) Sosiaalinen liudentuu ja ohenee	B) Ideologinen murros ja uudet hallinnan suhteet		
	<ul style="list-style-type: none"> -on seurausta muutosprosesseista, jotka muovaavat valtioiden, yhteisöjen, organisaatioiden sekä yksilöiden sosiaalisen toimintakenttien jäsentymistä - sen myötä sosiaalinen esiintyy harvemmin käsitteistössä - ristiriita: ymmärrys sosiaalipolitiikasta supistunut ja kaventunut vaikka sosiaalipalvelut kasvaneet 	<ul style="list-style-type: none"> - on yhteiskunnallisen ideologisen todellisuuskuvan ja arvojen muutosprosessi, jota tuotetaan retorisesti käsitteiden kautta (kielipeli) - heikentää sosiaalisen näkymistä - sosiaalinen viittaa järjestelmäkäsitteen etuliitteeseen: sosiaali- ja terveyspalvelut. 		

	- sosiaalinen ei ole muotia yhteiskunnassa makro-, meso- ja mikrotasoilla		- sosiaalisen ja terveyden eriytyminen on tuottanut sektoroitumista ja siiloutumista, mikä on samalla synnyttänyt toiminnallisia ja organisatorisia rajoja
	Valtakäsitteet (yht. max. 10 p.)		
	Medikalisaatio (2 p.)	Pedagogisoituminen (2 p.)	Juridisoituminen (2 p.)
	- terveydenhuollon asiantuntijavalta vahvistunut - inhimillisen elämän osa-alueita tarkastellaan terveyteen perustuvien tulkintojen läpi - sosiaalinen hämärtynyt terveydellisen sisään tai taakse - hyvinvointi ja terveys käsitteiden käyttö lisääntyy	- on yksilöllisen kasvun ja käyttäytymisen ohjaamista oikeana pidettyyn suuntaan - muutosta on sävyttänyt myös kamppailu lasten kanssa työskentelevän henkilöstön pedagogisen ja sosiaalisen osaamisen suhteista	- vaikeisiin kysymyksiin haetaan ratkaisuja lainkäytön kautta - sosiaali oikeudellinen osaaminen korostuu, vaikka olennaista on ihmisten sosiaalisten oikeuksien sekä sosiaalisen tulkintayhteyden ja eettisyyden säilyminen
	Yksilöllistyminen (2 p.)	Ekonomisoituminen/ markkinoistuminen (2 p.)	
	- ihmiskäsityksen uudelleen rakentuminen - yksilöllistyvän yhteiskuntakehityksen ideologinen nousu, jossa keskeisenä toimintavoimana nähdään valintoja tekevä, itsemääräävä, oman etunsa tunnistavat yksilö - yksilö on vapaana kansalaisena vapautettu ideologisesti myös sosiaalisista sidoksista ja vastuista - rationaalinen kuluttaja-asiakas, jolla vastuu valinnoistaan	- taloudesta tullut yhteiskuntaa ohjaava toiminta-alue - sosiaalihuolto on joutunut taloudellisten ongelmien puristukseen - taloudellinen pääoma versus sosiaalinen pääoma - SOTE- kaventanut sosiaalista - SOTE –palvelurakenteen uudistus taustalla ajatus: perinteiset rakenteet jäykkiä ja estävät muutoksia, tarvitaan notkeita ja joustavia verkostoja	

	Sosiaalinen mahdollisuutena (max. 1 p.)	
	<ul style="list-style-type: none"> - keskeistä on ihmisten sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen: sosiaaliturva, sosiaalipalvelut, sosiaalihuolto ja sosiaalityö - sosiaalisen vahvistumisesta kertoo se, että edellä mainittujen toimialueiden merkitykset ovat kasvaneet - sosiaalinen on noussut ja vahvistuu edelleen - yhteisöllisyys on vahva sosiaalisen ilmentymä, yksilöitymisen ideologian vastakkaisista väitteistä huolimatta - hyvän kehän teoria mahdollistaa ja toimii sosiaalisena pääomana 	
	Teemat, joista voi kerryttää pisteistä (max. 2 p.)	
	<ul style="list-style-type: none"> - Eino Kuusen määritelmä sosiaalisesta - Armas Niemisen määritelmä sosiaalisesta - sanakirjan määritelmä sosiaalisesta - epävarmuuden aika: aiemmista ajattelutavoista luopuminen ja ilmiöiden määrittely uudelleen - jokainen aika tuottaa omat ymmärryksensä yhteiskunnasta ja sitä kuvaavat käsitteet - ymmärrys ihmisen sosiaalisesta olemisesta ja hyvinvoinnin rakentumisesta muuttuu - sosiaalisella on oma normatiivinen perusta, jossa punnitaan arvoja, oikeuksia, velvollisuuksia ja hyveitä 	
ARTIKKELIN JA AINEISTON YHDISTÄVÄ SYNTEESI (max. 10 p.)	<p>Tehtävänäsi oli kirjoittaa synteesi, jossa tarkastelit: 1) Anneli Pohjolan artikkelin pohjalta sosiaalisen käsitettä, 2) suhteessa siihen, miten Aulikki Kananoja valintakokeessa jaetussa aineistossa pohtii sosiaalityön asiantuntijuutta tulevaisuudessa. Synteesin kirjoittamisessa on edellytetty sekä aineistoartikkelin että kirjan luvun monipuolista ja ymmärtävää esiin tuomista sekä ohjeiden mukaista kirjoitustapaa. Eri osioista täysien pisteiden saaminen ei ole edellyttänyt kaikkien alla olevien asioiden esiin tuomista esseessä. Alla kuvatut asiat ovat paremminkin koonnos siitä, millaisista asioista pisteitä on kustakin osiosta voinut kerryttää. Vastajat ovat esseissään nivoneet taulukossa esitettyjä asioita eri tavoin yhteen – hyvän esseen on kirjan luvun ja aineiston pohjalta voinut siten kirjoittaa monella eri tavalla.</p>	
	Käsitesynteesi (max. 2 p.)	
	<ul style="list-style-type: none"> - muutosten maailma, jota leimaa valtioiden välinen keskinäinen riippuvuus ja vaikeasti ennakoitavat muutokset - sosiaalinen rakentuu monikerroksisesti - sosiaalinen on aikansa tuote, joka on muutoksessa liudentunut ja ohentunut sekä kokenut ideologisen kriisin (arvot, ideologiat) - tuottaa omaa ymmärrystä yhteiskunnasta ja sitä kuvaavista käsitteistä - epävarmuuden aikaa kuvastavat aiemmista ajattelutavoista luopuminen ja käsitteiden/ilmiöiden määrittely uudelleen - keskinäinen riippuvuus tulee näkyväksi valtakäsitteiden kautta 	

	Valtakäsitesynteesi (max 5 p.)				
	Medikalisaatio (1p.)	Pedagogisoituminen (1p.)	Juridisoituminen (1p.)	Taloudellinen/markkinollisoituminen (1p.)	Yksilöityminen (1p.)
	-terveyden ja sosiaalisen suhde - hyvinvointi ja terveys - sosiaalinen alisteinen terveydelle	- koulutus pedagogisoitunut	-nojadutaanko vain oikeudelliseen, -onko oikeudellinen arvo sinäänsä?	- SOTE –keskustelut (esim. Pohjola) - Kananoja) - kuluttaja-asiakas ja palveluntuottaja - standardisoiva ohjaus (valtio) - taloudellisten voimavarojen leikkaus	-yksilö asiakas/kuluttaja -yksilön tarpeet ja oikeudet sekä vastuut
	Sosiaalityön tulevaisuus synteesi (max. 3p.)				
	<ul style="list-style-type: none"> - toimii jännitteisessä maailmassa (valtakäsitesuhteet) - SOTE – terveys ja hyvinvointi mahdollisuutena - arvopohjamuutos/ ideologinen muutos: sosiaalinen - vai taloudellinen hyvinvointi - sosiaalinen kasvu ja hyvinvointierojen kaventuminen - sosiaalisten ongelmien moninaistuminen ja ilkeät ongelmat - asiakkaan rooli (kuluttaja vai osallistuva asiakas) - sosiaalityöntekijän rooli: koordinaattori ja eteenpäin lähettäjä vai itse muutoksen katalysaattori, kumppani ja vahvistava mahdollistaja vai terveydenhuollon alisteinen toimija -sosiaalityö ja terveyden yhteistyö asiakkaan tarpeisiin paremmin vastaamisen mahdollistaja - riskit: esim. SOTE – terveyden korostuminen, moniammatillisen yhteistyön näennäisyys, maakuntien ja kuntien taistelu vallasta ja yhteistyön kangertelu sekä asiakasosallisuuden näennäisyys 				
	Teemat (joista on voinut kerryttää pisteitä, max. 2 p.)				
	<ul style="list-style-type: none"> - ihmiset rakentavat arkipäiväänsä, sosiaalisia suhteitaan toisiin ihmisiin ja yhteisöihin (esim. digitalisaatio ja media) - yhteisöllisyys on vahva sosiaalisen ilmentymä yksilöitymisen ideologian vastakkaisista (tutkimus) väitteistä huolimatta - ekologiset kriisit - globalisaatio - kulttuurien moninaisuus - sosiaalityön digitalisaatio - sosiaalityössä etsitään vain nopeita ratkaisuja, ei pidemmän tähtäimen ratkaisuja - sosiaalityön arjessa tutkimukseen perustuvan tiedon lisääntyminen, tiedon siivilöinti ja hyödyntäminen 				